

NOTITIE

Gemeente Nijmegen
Mevr. T. Martens
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

DATUM: 14 mei 2019
ONS KENMERK: 18-0085/18.01555/IngHR
AUTEUR: drs. ing. I. Hille Ris Lambers
PROJECTLEIDER: drs. ing. I. Hille Ris Lambers
STATUS: versie 1.2
CONTROLE: ir. E.J.F. de Boer

Actualisatie quick scan Vlek 14 te Ressen

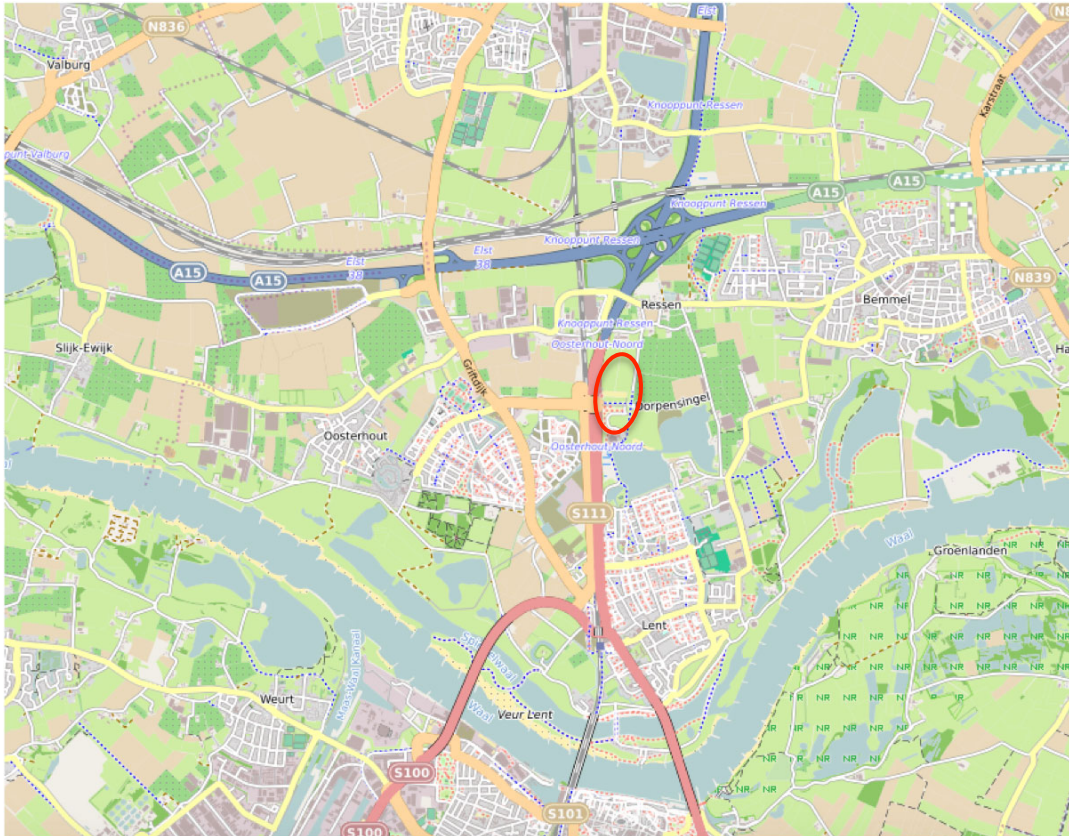
De gemeente Nijmegen is voornemens om in het plangebied Vlek 14 te Ressen, ten oosten van de N325 een bedrijventerrein te ontwikkelen. Om te bepalen of deze ontwikkeling negatieve effecten kan veroorzaken voor beschermde natuurwaarden is in 2014 en 2015 onderzoek uitgevoerd in het plangebied (Dekker, 2014, Hoefsloot, 2015). Op basis van de genoemde onderzoeken is het voorkomen van strikt beschermde soorten (Flora- en faunawet) uitgesloten.

Aangezien deze onderzoeken inmiddels verouderd zijn en per 1 januari 2017 de Wet Natuurbescherming in werking is getreden, is het plangebied opnieuw onderzocht. In onderhavige notitie zijn de resultaten van het onderzoek beschreven.

Plangebied en werkzaamheden

Het plangebied ligt ten noordoosten van de ovatonde tussen de N325 en de Zwarteweg. Aan de noordzijde wordt het plangebied begrensd door een boerderij, aan de zuidzijde het verlengde van de Keizer Hendrik VI singel. In figuur 1 is de ligging van het plangebied weergegeven. Het plangebied bestaat voor het grootste gedeelte uit agrarisch grasland. Rondom het grasland en aan de voet van de taluds van de N325 bevinden zich greppels / smalle slootjes. Langs de Zwarteweg, net buiten het plangebied, staan oude populieren en enkele elzen. Aan de zuidzijde ligt een P+R-strook waar momenteel vooral bezoekers van de nabijgelegen bioscoop gebruik maken. Deze parkeerstrook wordt nog verwijderd.

Het gehele plangebied heeft een omvang van 19 hectare, waarvan ongeveer 5-6 hectare bestemd is voor bebouwing en parkeren. In het zuidelijk deel wordt een grootschalige bouwmarkt/tuincentrum, een motorbrandstoffenverkooppunt en een restaurant mogelijk gemaakt (zie figuur 2, oranje vlak). Voor het noordelijk deel van het plangebied is een parkachtige inrichting voorzien. De slootjes/ greppels tussen de graslandpercelen/ rondom het plangebied en de bomen langs de Zwarteweg blijven behouden.

Figuur 1 Globale ligging van het plangebied (rood omcirkeld) ten opzichte van de ruimere omgeving (ondergrond: Data by OpenStreetMap.org contributors under CC BY-SA 2.0 license).

Figuur 2 Luchtfoto met de begrenzing van het plangebied.

Zicht vanaf de Zwarteweg over het zuidelijk deel van het plangebied richting ovatonde (rechts) en Cinemec (links).

Zicht vanaf de Zwarteweg richting Ressen.

Methodiek

Het plangebied is op 20 februari 2018 onderzocht. Het terrein is beoordeeld op de geschiktheid van groeiplaatsen voor beschermde planten en sporen van dieren. De bomen langs de Zwarteweg zijn gecontroleerd op nesten, hollen, spleten en scheuren. Daarnaast is de NDFF geraadpleegd (dd. 28 februari 2018).

Een berekening van een eventuele toename van stikstofdepositie in het kader van gebiedenbescherming heeft niet plaatsgevonden.

De Wet Natuurbescherming – onderdeel soortenbescherming

De Wet natuurbescherming onderscheidt bij de bescherming van soorten drie beschermingsregimes: 'Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn' (Wnb § 3.1), 'Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn' (Wnb § 3.2) en 'Beschermingsregime andere soorten' (Wnb § 3.3). Verder is onder dit beschermingsregime een reeks aan planten, insecten en enkele vissen opgenomen. Het bevoegd gezag voor de Wnb is in Gelderland de provincie Gelderland. De provincie Gelderland heeft een vrijstelling verleend voor een aantal algemeen voorkomende soorten amfibieën en grondgebonden zoogdieren uit de categorie 'Beschermingsregime andere soorten' bij ruimtelijke ontwikkelingen en werkzaamheden in het kader van beheer en onderhoud.

Resultaten

Functie van het plangebied voor beschermde soorten

Het plangebied is beoordeeld op de betekenis voor de volgende soortgroepen: planten, ongewervelden, amfibieën, reptielen, vissen, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen en vogels.

Planten

De Wnb beschermt een reeks vrij zeldzame planten die vooral voorkomen in natuurgebieden of in kleinschalige, extensief gebruikte akkerbouwgebieden. De NDFF geeft aan dat in de omgeving van het plangebied (300 m rondom het terrein) geen waarnemingen van beschermde soorten bekend zijn. Hoewel februari geen geschikt moment is om planten te inventariseren, kunnen potenties wel ingeschat worden voor beschermde planten op basis van de terreinomstandigheden (bodem, vocht, beheer/gebruik, huidige vegetatie).

Het plangebied bestaat grotendeels uit intensief gebruikt agrarisch grasland. Op grond hiervan is beoordeeld dat in het plangebied geen beschermde planten voorkomen. Het voorkomen van beschermde planten is uitgesloten.

Ongewervelden

De Wnb beschermt zeldzame en bijzondere ongewervelden zoals vliegend hert, groene glazenmaker en sleedoornpage. In het plangebied ontbreekt geschikt habitat voor beschermde ongewervelden. Het voorkomen van beschermde ongewervelden is uitgesloten op grond van afwezigheid van geschikt habitat, het ontbreken van waarnemingen (NDFF, 2018) en verspreidingsgegevens.

Amfibieën

De NDFF geeft aan dat in de omgeving van het plangebied (1000 m rondom het terrein) in de afgelopen 10 jaar de volgende soorten zijn waargenomen: bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad, kleine watersalamander. Deze soorten komen algemeen voor en zijn beschermd middels het 'Beschermsregime andere soorten' (Wnb § 3.3). De watergang langs de Zwarteweg net buiten het plangebied biedt deze soorten geschikt voortplantingsbiotoop. In het plangebied is geschikt landbiotoop aanwezig (grazige vegetatie en oevers met muizengangen etc). Op dergelijke plaatsen kunnen dieren overwinteren. Voortplantingsplaatsen en overwinteringsplaatsen zijn beschermd. De provincie Gelderland heeft een vrijstelling verleend bij ruimtelijke ingrepen en onderhoud (zie hierboven de toelichting op de Wnb - soortenbescherming).

De rugstreeppad is op minimaal 2 km afstand incidenteel waargenomen (in 2014). In het plangebied is gericht gezocht (Hoefsloot, 2015) maar zijn geen rugstreeppadden waargenomen. Rondom Nijmegen komt hij voor in dynamische milieus zoals uiterwaarden. Voortplantingsmogelijkheden voor de soort zijn er binnen of nabij het plangebied niet. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van de rugstreeppad is uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

De NDFF bevat waarnemingen van vos, haas, konijn, egel, steenmarter, wezel, bunzing, diverse muizensoorten uit een gebied 3 km rondom het plangebied. Das en steenmarter zijn incidenteel (beide 2 maal) waargenomen buiten het plangebied. Wegens het ontbreken van waarnemingen en de openheid van het terrein kan er van worden uitgegaan dat in het plangebied geen verblijfplaatsen voorkomen van de das en de steenmarter. Voor de vos en de egel heeft het terrein te weinig beschuttingsmogelijkheden om verblijfplaatsen te bieden. Konijnen hebben mogelijk burchten in het talud van de Prins Mauritsingel. Diverse muizensoorten kunnen in het plangebied gangen en holen hebben. Onder de Wnb worden dergelijke plekken gezien als verblijfplaats en zijn beschermd. De provincie Gelderland heeft een vrijstelling verleend bij ruimtelijke ingrepen en onderhoud (zie hierboven de toelichting op de Wnb - soortenbescherming).

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Boombewonende vleermuissoorten maken gebruik van holten en spleten in bomen als verblijfplaats. Dergelijke plekken zijn beschermd onder de Wnb. Tijdens het veldbezoek is gelet op holtes in bomen en scheuren in de bast waar vleermuizen in kunnen wegkruipen. Doordat er geen blad aan de bomen zat konden de stammen goed gecontroleerd worden. Kieren, holten en spleten die in potentie geschikt zijn voor vleermuizen zijn niet gezien in de bomen langs de Zwarteweg. De bomen hebben geen functie als verblijfplaats.

Vliegroutes

Vliegroutes tussen verblijfplaats en foerageergebied kunnen essentiële betekenis hebben en zijn dan beschermd in het kader van de Wnb. In het plangebied komen

geen doorgaande structuren voor die kunnen fungeren als vliegroute. De bomen langs de Zwarteweg staan in een rij. Echter, deze bomenrij is slechts 50 m lang en sluit niet aan op andere structuren. Om die reden heeft de bomenrij geen betekenis als vliegroute.

Foerageergebieden

Vleermuizen foerageren vaak langs terreinen met rijke structuurvariatie en beplantingen omdat dergelijke plekken luwte en voedsel bieden. Foerageergebieden met een essentiële betekenis zijn beschermd conform de Wnb. Dit is het geval indien ze van wezenlijke betekenis zijn en er geen alternatieve foerageergebieden beschikbaar zijn voor een groep vleermuizen.

Het plangebied biedt geen meerwaarde ten opzichte van de omgeving als foerageergebied. Het is niet bijzonder waardevol vanwege de openheid en het gebrek aan beplanting, structuurvariatie en luwten. Het kan daarom niet gezien worden als foerageergebied met essentiële betekenis voor een groep vleermuizen.

Vogels (inclusief soorten met jaarrond beschermde nestplaats¹)

De grazige percelen in het plangebied worden gebruikt door duizenden ganzen als foerageergebied. Het betreft kolganzen, brandganzen, rietganzen. De graslanden kunnen in de periode maart tot en met juli gebruikt worden als broedbiotoop door weidevogels en grauwe gans. De bomen langs de Zwarteweg zijn geschikt als broedbiotoop voor algemeen voorkomende vogelsoorten zoals houtduif en ekster. In de bomen zijn geen (jaarrond beschermde) nesten aangetroffen.

Effecten van de ingreep en te treffen maatregelen

Het plangebied heeft geen beschermde functie voor beschermde planten, ongewervelden, en / of vleermuizen. Effecten op deze soorten uit deze groepen zijn daarom uitgesloten.

Bij het bouwrijp maken van het terrein kunnen verblijfplaatsen van veldmuis of amfibieën in landhabitat verloren gaan. Voor algemeen voorkomende amfibieën en grondgebonden zoogdieren heeft de provincie vrijstelling verleend bij ruimtelijke ingrepen.

Het terrein heeft geen functie als broedgebied voor vogels waarvan het nest jaarrond beschermd is. Effecten op deze groep zijn uitgesloten. Voor weidevogels zoals Kievit vormt het plangebied in principe geschikt broedbiotoop. Nesten van weidevogels kunnen verstoord worden door het bouwrijp maken.

De Wet Natuurbescherming – onderdeel gebiedenbescherming

Het plangebied maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied. Op ruim 2 km afstand liggen uiterwaarden van Natura 2000-gebied Rijntakken. De ontwikkeling van het plangebied leidt niet tot effecten op soorten en / of habitattypen van Natura 2000-gebied Rijntakken.

¹ Op grond van door het voormalige ministerie van LNV verstrekte handreikingen worden nesten van de volgende soorten als jaarrond beschermde nestplaatsen beschouwd: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief, zwarte wouw.

Het plangebied is niet aangewezen als foerageergebied voor ganzen met instandhoudingsdoelen in Natura 2000-gebied Rijntakken. De ganzen die in het plangebied foerageren maken geen deel uit van de ganzen waarvoor de uiterwaarden van Natura 2000-gebied Rijntakken zijn aangewezen als foerageergebied. Wel kunnen deze vogels gebruik maken van de functie als slaapplek die Natura 2000-gebied Rijntakken heeft. Deze functie blijft behouden. De ontwikkeling van het plangebied leidt er toe dat in de toekomst het gebied geen foerageerfunctie meer vervult voor ganzen en andere herbivore vogelsoorten. In de directe omgeving (Over-Betuwe) zijn voldoende alternatieve locaties als foerageergebied voor ganzen beschikbaar, waarbij de huidige draagkracht van deze gebieden thans nog allerm minst volledig wordt benut. De ingreep leidt niet tot effecten die direct of indirect negatief zijn voor de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebied Rijntakken. Negatieve effecten zijn met zekerheid uitgesloten.

De Wet Natuurbescherming – onderdeel houtopstanden

Omdat als gevolg van de voorgenomen ingreep geen beplanting van betekenis wordt gekapt, is het onderdeel houtopstanden niet van toepassing.

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Effecten op het NNN zijn uitgesloten. Het toetsingskader van de NNN is niet van toepassing.

Conclusie

Wnb - Soortenbescherming

Het plangebied heeft geen betekenis voor soorten van het '*Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn*' (§ 3.2 Wnb). Grondgebonden zoogdieren (veldmuis, konijn, egel) en amfibieën (gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker, kleine watersalamander) (van het '*Beschermingsregime andere soorten*', § 3.3 Wnb) kunnen verblijfplaatsen hebben in het terrein. Voor deze soorten heeft de provincie Gelderland vrijstelling verleend.

De bomen aan de rand van het plangebied hebben geen betekenis voor vogels waarvan de nestplaatsen jaarrond beschermd zijn. Voor algemeen voorkomende vogels (met in gebruik zijnde nesten die gedurende het broedseizoen beschermd zijn) zijn de bomen in principe geschikt. Hoewel zich geen momenteel geen in gebruik zijnde nesten in de bomen bevinden kunnen bijvoorbeeld houtduif of ekster in de bomen gaan broeden. Tijdens het broedseizoen kunnen zich ook grondbroeders vestigen in de grazige vegetaties. Ten opzichte van de eerdere studies uit 2014 en 2015 zijn er geen wijzigingen in de bevindingen.

Wnb - Gebiedenbescherming

Effecten op beschermde gebieden zijn op voorhand uitgesloten.

Wnb - Houtopstanden

Dit onderdeel van de Wnb is niet van toepassing omdat geen kap van bomen is voorzien.

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied vormt geen onderdeel van het NNN. Effecten op het NNN zijn uitgesloten.

Randvoorwaarden

- Houd rekening met broedende vogels door geen werkzaamheden te starten in het broedseizoen (maart tot met juli).

Literatuur

Dekker, D. 2014. Quicksan Flora- en faunawet Vlek 14 omgeving Zwarteweg. Notitie Tauw.

Hoefsloot, G., 2015. Aanvullend onderzoek buizerd en rugstreeppad Vlek 14 Lent. Notitie met kenmerk 15-332/15.05888/GerHo. Bureau Waardenburg, Culemborg.

Voor vragen over deze notitie kunt u contact opnemen met I. Hille Ris Lambers.

Akkoord voor uitgave:

Bureau Waardenburg bv

drs. D. Emond

Paraaf:

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv; opdrachtgever vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Gemeente Nijmegen

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden vervaelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is door CERTIKED gecertificeerd overeenkomstig ISO 9001: 2015. Bureau Waardenburg bv hanteert als algemene voorwaarden de DNR 2011, tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen.

Bureau Waardenburg bv
Onderzoek en advies voor ecologie en landschap

Postbus 365 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345 51 27 10
info@buwa.nl www.buwa.nl